

POZDRAV

Pripravil: p. Viljem LOVŠE

»Pozdravljen/-a/-o!«, »dobrodošel/-la/-lo« ni le obredni ali konvencionalni pozdrav, ampak odprtost izkušnjam. Za izkušnje sva lahko odprta ali zaprta. Se pustiva prežeti ali ne. Če se pred njimi zapreva in sva napeta, bodo bolj polne konfliktov, težav in bolečin. »Pozdravljen/-a/-o!« pomeni sposobnost odpiranja resničnosti. Kdaj postaneva starca? Ko se nisva več sposobna odpreti življenju, ampak živiva vse kakor rutino, otrplost in negibnost, tradicionalizem in utrujenost. Posloviva se od hermetično zaprtega obrambnega gradu.

»Pozdravljen/-a/-o!« je sposobnost sprejemanja dogodkov. Dogodke lahko sprejmeva ali pa tudi ne. Zgodijo pa se in so dejstvo. Če se jim odpreva, sva se z resničnostjo sposobna pogovarjati. Ta pogovor se vedno začne s: »Pozdravljen/-a/-o!« Stvarnost prepoznaš in jo pozdraviš. »Pozdravljen/-a/-o!« omogoča spremembo. Omogoča, da sva še naprej to, kar sva, le drugače. Ženska in moški se morava nenehno spreminjati, če hočeva biti zvesta sama sebi. Ne gre za spremembo zaradi spremembe, ki jo narekujejo moda, nagon, potrošništvo ali neurejene navezanosti. Življenje je izmenjava z okolico in sprememba od znotraj.

Notranja sprememba se kaže v tem, kako različno se odzivamo na vplive od zunaj.

Če se »Pozdravljen/-a/-o!« poraja spontano ali pa je stvar odločitve in človekove resnice, pomeni, da nisva programirana. Res je, da je najino življenje prepleteno z različnimi neopaznimi programiranostmi, ki se začnejo že ob rojstvu, se v družini prepletejo in jim izobraževanje dodeli družbeni status. Kultura teži k temu, da naju programira. Vse vrste moči in oblasti težijo k temu, da bi naju programirale. Najina temeljna naloga pa je, da se razprogramirava. Če to hočeva, morava izreči »Pozdravljen/-a/-o!« temu, kar je novega. Novost ima lahko obličje stare modrosti. Treba je pozdraviti pričakovanje, začudenje in svobodo. Svobodna sva, da pozdraviva stvarnost, s katero hočeva in izbirava biti v stiku. Svoboda neprogramiranega pozdrava je sposobnost, da se zanimava za to, kar nama pride na pot, pa najsi sva dogodek ali stvar ustvarila sama ali pa so ju drugi.

»Pozdravljen/-a/-o!« je novost v zgodovini. »Pozdravljen/-a/-o!« je iz želje in spomina zavestno živeta sedanjost.

»Pozdravljen/-a/-o!« je odprtost in presenečenje za bogastvo odnosov, poslušanja, povezovanja in vzajemnosti. Vse to bi šlo anonimno mimo naju, če ne vzklikneva pozdrava. »Pozdravljen/-a/-o!« je ustvarjalnost sredi življenjskega procesa. Njegov potek zahteva pozornost na odprto sedanjost.

»Pozdravljen/-a/-o!« nama pomaga, da se učiva izboljšati svojo človeško kakovost.

»Pozdravljen/-a/-o!« je lepa in globoka beseda, ker izrazi priznanje, da ne morem vsega nadzorovati sam. Mnogi želijo imeti vse pod nadzorom z uporabo visoke tehnologije, komunikacijskih sredstev, manipulacije množic ali najbližjih ljudi iz svoje okolice. Ko pa izrečeva »dobrodošel«, »pozdravljen/-a/-o!«, priznava, da »veliko stvari, ki se bodo v življenju zgodile, ne moreva nadzorovati«, lahko pa nadzorujeva svoj odziv nanje. Lahko jim izrečeva dobrodošlico in jih sprejmeva ali pa ne. Od naju je odvisno, kako se spopadava z resničnostjo. Nimava nadzora nad tem, kdo bo potrkal na najina vrata, lahko pa se odločiva, ali mu bova odprla ali ne, ali bova pogledala, kdo je prišel, ali ne, ali se mu bova nasmehnila ali ne. Ne morem vplivati na to, da me nekdo obišče. Kako pa se bom jaz na to odzval, je zagotovo moja stvar.

Viktor Frankl je zapisal, da na globlji ravni življenjskega smisla ne more skoraj ničesar nadzorovati, lahko pa nadzoruje smisel smrti. Lahko v vseh okoliščinah izreče dobrodošlico življenju in ga pozdravi, ne glede na to, kaj se zgodi. Besede, ki jih je zapisal Frankl sredi koncentracijskega taborišča Auschwitz, imajo veliko moč duha.

»Dobrodošel« je tudi povabilo k pogovoru s stvarnostjo, ki nas kliče po imenu (Iz 43). Stvarnost lahko zanikava in pobegneva v svoj lastni svet. Lahko pa se ji odpreva in ji izrečeva dobrodošlico. »Pozdravljen/-a/-o!« je povabilo, da stvarnosti prisluhneva. Zato omogoča začetek preobrazbe stvarnosti same. »Pozdravljen/-a/-o!« je beseda, ki odpira prihodnost, je prag prihodnosti. Reči »Pozdravljen/-a/-o!« pomeni verjeti, da se nekdo lahko zgodi v mojem življenju. Pomeni, da sem živ in sposoben sprejemanja.

Čoln, privezan v pristanišču, ne more pozdraviti morja in mu izreči dobrodošlice. Ne more spoznati drugih pristanišč in neznanih obal. Ko pozdraviva, se podava v pustolovščino zapletenega sveta človeških odnosov, vrednot in izkušenj, ki naju bodo zaznamovale. Ko se naučiva pozdravljati, veva, da sva v stiku z okoljem, ki je veliko širše od najinega popka. Omogoča nama videti, da nisva otoka. Naj bova še tako posameznika, obkrožajo naju drugi ljudje, ki zahtevajo odgovor in pozornost. Prva beseda, ki vzpostavi povezavo z drugim, je »Pozdravljen/-a/-o!«. Kadar sva jezna, velikokrat mnogim odrečeva pozdrav. Ko nočeva pozdraviti, zanikava mnogo več od preprostega pozdrava. Zanikava svojo možnost spoznavanja samega sebe in drugih. Zanikava možnost odpuščanja sebi in drugim. Zanikava možnost globljega doživetja stvarnosti, ki se nama je morda ob

prvem stiku zdela krivična in naju je ranila ali prizadela. »Pozdravljen/-a/-o!« je povabilo k sobivanju, k sožitju, v pluralizem in globok odnos.

Ko izrečeva »Pozdravljen/-a/-o!«, priznava, da je pred nama še veliko hoje, med katero bova doživljala zmedenost, srečevala druge in jih spraševala za pravo smer ali pa oni naju. V vseh teh trenutkih besedica

»Pozdravljen/-a/-o« omogoča stik, spoznavanje, srečanje in morda življenje. Ko rečeva »Pozdravljen/-a/-o«, poveva, da se morava še veliko naučiti. Živiva namreč v svetu nezaupanja in negotovosti. Pozdravljanje pa ustvarja zaupanje in prebuja dobrohotnost; je kakor vrata v miren in nenasilen odnos. S pozdravom izraziva odprtost temu, kar nama bo povedal drugi. Hkrati ga sprejmeva in mu pokaževa svoje čutenje in hotenje. Nekateri nosijo besedico »Pozdravljen/-a/-o« vedno v svojem srcu. Izraža njihovo stalno držo razpoložljivosti in sprejemanja. Če besedo pospremijo še z gesto odprtosti in poslušanja, je most do drugega človeka prijazen odprt in prehodan. Včasih se ob poslušanju »pozdrava« v srcu lahko prebudi tudi obrambna drža in se razburkajo strahovi. Če se ne pustiva premagati in zapreti v te strahove, je pozdrav ponujena roka za človeški stik.

Vaja za ponotranjenje pozdrava

1. Sprosti se. Zavedaj se svojih telesnih občutij in dihanja.

Dopusti, da se spomniš vseh »pozdravov« iz svoje preteklosti, ki si jih izrekel iz miru, veselja in ustvarjalno.

Opazuj, kako si se ob teh priložnostih odprl izkustvu in tako življenju.

Spomni se najmočnejših dogodkov in stvari, ko ti je uspelo sprejeti stvarnost s pozdravom. Zavedaj se, da si vsaj nekaj teh pozdravov izrekel s srcem, glavo, duhom, življenjem in hvaležnostjo. Vsemu, kar prihaja v tvoje življenje, izreci široko dobrodošlico s »Pozdravljen/-a/-o«.

2. Umiri se in poskrbi za notranje duševno-telesno skladnost. Nato ponavljaj in usvoji znane besede Daga Hammarskjolda: »Za vse pretekle izkušnje hvala in za vse, kar se dogaja, 'pozdravljeno' življenje v zaupanju in miru.« Za vse, kar je bilo: hvala; vsemu, kar bo prišlo: da.

3. Vdihni in ob izdihu povabi svoje telo, naj se sprosti. Poskušaj se zavedati, komu ali čemu v svojem življenju nočeš reči ali se izogibaš reči »Pozdravljen/-a/-o«, »dobrodošel/-a/-o«. Opazuj, katere ljudi in izkušnje ignoriraš in jih ne sprejemaš. Kaj bi se zgodilo, če bi tem ljudem in izkušnjam izrekel »Pozdravljen/-a/-o«? Morda se ti odpre popolnoma novo gledišče za tvoje življenje. Če ti srce narekuje, lahko po tem, ko si nekaj časa zrl svoja občutja, misli in slutnje, začneš počasi izgovarjati za vsako od njih »Dobrodošel/-a/-o«, »Pozdravljen/-a/-o« (stvarnosti, osebam, dogodkom).

Vir

Garcia-Monge, Jose Antonio (1997): Treinta palabras para la madurez. Desclee De Brouwer, Bilbao.